
Test på regjeringens løfter til fastlegeordningen

AKTUELT I FORENINGEN

ANDERS VOLLEN

anders.vollen@legeforeningen.no

Samfunnspolitisk avdeling

Siden Stortinget vedtok en større evaluering av fastlegeordningen høsten 2017 har krisen eskalert i styrke. I løpet av sommeren har også helseminister Bent Høie erkjent at regjeringen må gjøre flere grep i høstens statsbudsjett. Den foreløpige fasiten på regjeringens løfter får vi når neste års statsbudsjett legges frem 8. oktober.



INNFRIS LØFTENE? Regjeringen legger frem Statsbudsjettet 2019 mandag 8. oktober. Foto: Lise B. Johannessen

Under Legeforeningens landsstyremøte i mai erkjente helseministeren at regjeringen ikke hadde sett faresignalene i fastlegeordningen tidlig nok. Fastlegene har fått en rekke nye oppgaver uten at tilstrekkelige ressurser har fulgt med. Kommunene har på sin side store rekrutteringsutfordringer. Landsstyrets resolusjon var derfor tydelig overfor regjeringen og Stortinget. Fastlegeordningen er i krise, og det må nå utvises

politisk handlekraft. I sommer endte for første gang takstforhandlingene mellom Staten/KS/RHF og Legeforeningen med brudd. Uten en solid fastlegeordning vil pasientenes helsetilbud svekkes betydelig og sykehusene overbelastes.

Skjerm sykehusene videre i 2019!

Fjorårets sykehusbudsjett var stramt og krevende for helseforetakene. I tillegg har kreftmedisiner påført sykehusene skjulte effektiviseringskrav på 500 millioner kroner mer i 2017 enn året før. Regjeringen viste politisk vilje til å skjerme sykehusene i 2018 for ytterligere effektiviseringskrav gjennom den såkalte avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen i offentlig sektor. Legeforeningen har forventninger til at skjermingen videreføres i 2019.

Antallet LIS1-stillinger må økes

Helsedirektoratet har utarbeidet en rapport om Helse-Norge i 2040, i samarbeid med Samfunnsøkonomisk analyse. Rapporten fremskriver behovet for helsepersonell, herunder leger, som til dels sterkt økende uavhengig av valgt scenario (1). I årene 2009–2016 var det gjennomsnittlige antallet spesialistgodkjenninger ca. 1 100 per år. I 2017 ble det gitt ca. 1 700 spesialistgodkjenninger. Med økende pensjonsavgang og høy etterspørselsvekst er det sannsynlig at det årlige behovet for spesialister vil ligge klart høyere enn 1 100 per år. Derfor har Legeforeningens innspill vært at dagens 950 LIS1-stillinger må økes til minst 1 150.

Flaskehalsen legestudentene opplever fører til en negativ utvikling der sykehusene må rekruttere spesialister utdannet i andre land. Legeforeningen ønsker også en økning i utdanningskapasiteten i Norge, i tråd med Stortingets anmodning til regjeringen for statsbudsjettet 2019.

Sektorkamp i budsjettet

Samferdselssektoren har vært en budsjettvinner de seneste årene. I 2018 har det også vært krise i landbruket og press i NATO om Norges forsvarsbevilgninger. I befolkningsundersøkelsen «Helsepolitisk barometer» er velgernes svar fremdeles tydelig: Helse og omsorg er den sektoren som bør prioriteres høyest i statsbudsjettet i årene fremover.

LITTERATUR

1. <https://helsedirektoratet.no/nyheter/rapport-om-helse-noreg-2040-korleis-kan-framtida-verte>

Publisert: 1. oktober 2018. Tidsskr Nor Legeforen.

